

2020

RÖNESANS FELSEFESİ

SÜREYYA EDİKLİ

FELSEFE

ÖĞRETMENİ

01.12.2020

1-Rönesans felsefesi hangi dönemleri kapsar?

CEVAP: 15. YY – 17. YY ARASINDAKİ DÖNEMİ KAPSADIĞI KABUL EDİLİR.

2-Rönesans ne anlama geliyor ?

CEVAP: Rönesans; yeniden doğuş anlamına gelmektedir. Bir zamanlar var olduğuna inanılan özgür düşüncenin yeniden doğması istenmektedir. 15. -17. yy felsefesi Batı ekseninde gerçekleşir.

3-Rönesans hangi ülkede başlamıştır.?

CEVAP: Rönesans ilk olarak İtalya'da ortaya çıkmıştır.

4-Rönesansın ortaya çıkmasında hangi faktörler etkili olmuştur?_

CEVAP: Rönesans'ın ortaya çıkışıyla ilgili olarak birden çok etkenden bahsedilmektedir; İslam coğrafyasından yapılan çeviriler, coğrafi keşifler, ekonomik faaliyetler ve siyasal hareketlilikler.

5-Rönesansda hangi konular çeviri yapılmıştır.

CEVAP: Hint, Mısır, Antik Yunan ve İslam ilimleri kitaplarının Avrupa dillerine çevrilmesiyle başlayan bilim ve felsefenin etkisi; Batı'da aklın ön plana çıkmasını sağlamıştır. Aristoteles'in eserlerinin orijinaleri çevrildikçe Skolastik dünyanın Aristotelesçi yorumu ile gerçek Aristoteles arasında ciddi farklar olduğu görülmüştür.

6-Hangi alanlarda özellikle gelişmeler yaşanmıştır?

CEVAP: Batıda bilim, sanat, ekonomi, kültür, ticaret alanlarında gelişmeler yaşanmıştır.

7-Kim ilk öğretmen olarak adlandırılmıştır ?

CEVAP: Aristoteles ilk öğretmen olarak adlandırıldı.

8- Skolastik düşünce nedir?

CEVAP: İnanç akılla anlaşılmaya çalışılmış, teoloji ön planda, felsefi açıklamalar dinsel kabullere göre yapılmış, aklın yetersizliği inançla tamamlanmaya çalışılmış, kiliseye bağlılık esas alınmıştır. Birey geri plandadır.

9- Rönesans düşüncesi nedir?

CEVAP: Modern düşünce başlamış, felsefe bilimi ve bilimsel yöntemi esas almış, birey toplumdaki önemi artmıştır. İnanç ve akıl birbirinden ayrılmıştır

10- Ortaçağ felsefesi ile Rönesans felsefesi arasındaki farklar nelerdir?

CEVAP: - Skolastik düşüncede felsefenin konusu dindir; rönesans düşüncesinde insan, doğa ve evrendir.

- Skolastik düşüncede teoloji, felsefeye egemendir; rönesans düşüncesinde bilim, felsefeye egemendir.

- Skolastik düşüncede doğa, din ve akılla açıklanır; rönesans düşüncesinde doğa, deney ve akılla açıklanır.

- Skolastik düşüncede hayatın tüm unsurları dine bağlıdır; rönesans düşüncesinde toplumsal hayat dünyevidir.

- Skolastik düşüncede bilim, Tanrı'nın yarattığını anlamak için önemlidir. rönesans düşüncesinde bilim,sağlayacağı yarardan dolayı önemlidir.

- Skolastik düşünce inanç merkezlidir; rönesans düşüncesinde insan merkezlidir.

- Skolastik düşüncede hukuk, kiliseye bağlıdır. rönesans düşüncesinde hukuk, devlete bağlıdır.

11-15.yüzyıl ve 17.yüzyılda ortaya çıkan felsefi görüşler nelerdir?

CEVAP: a) Hümanizm

b) Bilimsel yöntem

c) Kartezyen felsefe- D- Hukuk felsefesi

12- Hümanizm nedir?

CEVAP: İnsanın merkeze alındığı ve aklın öne çıkarıldığı bir bakış açısidir.İnsanın bu dünyada ki yeri ve anlamı sorgulanmıştır. Bireyi benliğinin ve kişiliğinin peşinde mücadele eden biri olarak tanımlamışlardır.Hümanizm ilk olarak İtalya'da ortaya çıkmıştır.

13- Bilimsel yöntem nedir?

CEVAP: Rönesans düşüncesi deney,gözlem ve hesaplanabilir bilimsel çalışmalara yönelmiştir. Gözlem, kontrollü deney, hipotez ve matematiksel hesaplama bilimin yöntem kazanmasına katkı sağlamıştır. Gözlem özellikle astronomi ve anatomi konusunda ciddi bilgiler oluşturulmasını sağlamıştır.

14- Kartezyen felsefe nedir ?

CEVAP: 17. yy'da Descartes'in geliştirmiş olduğu felsefesine ait bir yöntemdir. Descartes, felsefesini metodik şüphe olarak bilinen yöntemle kurmuştur. Doğruluğundan emin olunmayan her türlü bilgiden şüphe ederek kesin bilgilere ulaşmak Kartezyen Şüpheciliğin tanımıdır.

15-Descartes şüpheyi ne olarak kullanmıştır?

CEVAP: Descartes, şüpheyi araç olarak kullanmıştır. Doğru bilgiye ulaşınca şüphecilik terk edilmelidir.

16-Descartes felsefesi nasıl bir felsefedir?

CEVAP: Descartes felsefesi düalist (ikici) bir felsefedir.

17-Hukuk felsefesi nedir?

CEVAP: Rönesans yeni bir devlet ve hukuk anlayışı da getirmiştir. Bu dönemde din birliğinin yerini millet birliği aldığından 'Din devletine' karşılık 'Ulus Devlet' ortaya çıkmıştır. Ulus kimlik bilinci ve reform hareketleri, devlet ve hukuk üzerine düşüncelerin artmasını sağlamış ve kilisenin gücü giderek azalmıştır. Filozoflar; yönetim şekli, doğal hukuk ve egemenlik gibi konularda fikirler ortaya sürmüştür.

18-Ütopya nedir ?

CEVAP: Hayali, olmayan yer demektir

19-Ütopyalar kaç çeşittir?

CEVAP: Korku ütopyaları ve istenilen ütopyalar

20- Ütopya Eserleri Nelerdir?

CEVAP: -Thomas More - Ütopia : Eserinde, Ütopya ismini verdiği bir ada tasarlar. Bu eserde sosyalizm benzeri bir düzen önerilir. Özel mülkiyet yoktur. Para yoktur. İnsanların neye ihtiyacı varsa devlet tarafından karşılanır. Aileler evlerini 10 yılda bir kura ile değiştirmek zorundadır. Herkes günde 6 saat çalışır. Kalan zamanlarda bilim ve sanatla ilgilenilir.

-Campanella - Güneş Ülkesi: Kilise öğretilerine karşı gelmiştir. Eşit, adil, baskıdan arınmış bir toplum düzeni hayal eder. Özel mülkiyet, evlilik, aile gibi kavramlar yoktur. Bebekler devlet tarafından yetiştirilir. Campanella bu kitapta; özel çıkarları kaldırdığımızda ortada toplum yararından başka bir şey kalmayacağına inanmaktadır. Onun için, Güneş

ülkesinde her şey devlete ve genel yarara hizmet etmelidir. Bu da sosyalizmin temelini oluşturmaktadır

-Francis Bacon - Yeni Atlantis : Bilim temelli, tüm bireylerin aydınlanmış olduğu bir ütopya.

21-Bu dönemde devlet ve hukuk üzerine kimin görüşleri önemlidir?

CEVAP: Siyaset kapsamında devlet ve hukuk üzerine Machiavelli ve Thomas Hobbes'un görüşleri Önemlidir.

22- Machiavelli'nin fikirleri nelerdir?

CEVAP: Modern siyaset biliminin kurucularındandır. Ulus devletini öngörür. Ona göre bir devlet ulusa dayanıyorsa yeter bir gücü var demektir; devlet bütün gücünü bu kökten almalıdır. Hukuk kiliseye bağlı olmaktan kurtarılmalıdır. Devletin başında bulunan kimsenin en önemli amacı devleti yaşatmak ve gücünü sürekli arttırmaktır. Devlet adamının bundan üstün bir ödevi olamaz. Bu amaca varmak için de kullanılacak her araç her yol mubahtır. Din, ahlak, hukuk devlete bağlıdır; devletin güçlü olması için gerekirse devlet adamı bunları da birer alet olarak kullanacaktır.

23-Thomas Hobbes'un görüşleri nelerdir?

CEVAP: Hobbes'a göre, insanlar başlangıçta, yöneten ve yönetilenlerin olmadığı bir "doğal durum" da yaşıyorlardı. Doğal durumda insanı yöneten, kendi varlığını koruma içgüdüsüdür. Bu içgüdü insanı insana karşı düşman durumuna getirir. Doğal durumdayken insan güvenlik sorunlarıyla karşı karşıyadır. Hobbes, herkesin herkesle savaştığı bu ortamı "insan insanın kurdudur." şeklinde betimler. İnsanlar bu düşmanca durumdan kurtulmak ve varlıklarını güvence altına almak için bir sözleşmeyle devleti oluşturmuşlardır. İnsanlar artık, devletin koyduğu yasalara mecburen uydukları bir "siyasi durum"a geçmişlerdir. Yani devlet, sonradan insan ihtiyaçlarına cevap vermek üzere oluşturulmuş, toplumsal sözleşmeye dayalı yapay ve zorunlu bir kurumdur.

24-15. yy. - 17. yy. Bilimsel Çalışmalar VE DÜŞÜNÜRLER KİMLERDİR?

CEVAP: NİCOLAUS COPERNİCUS (KOPERNİK / 1473 - 1543) :

Dünyanın ve diğer gezegenlerin güneş etrafında döndükleri kuramını açıklamıştır. Güneş merkezli teori bugün Kopernik teorisi olarak da adlandırılır. Kopernik ileri sürdüğü fikirleri kiliseden çekinmesi nedeniyle ancak ömrünün sonlarında açıklayabilmiştir.

GALİLEO GALİLEİ (1564 - 1642): Astronom, fizikçi, mühendis, filozof ve matematikçi Galileo, hem dünya merkezci anlayıştan hem de kutsal kitaptan şüphe duymuş, "gözlemsel astronominin babası" olarak anılmıştır. Gökyüzünü gözlemlemek için teleskobu kullanan ilk bilim insanı olmuştur.

Mekanik fiziğin temellerini atmıştır. Dinamik ve mekanik fiziğin genel yasalarını ortaya koymuştur. Fizikte, serbest düşme, serbest salınım ve sarkaç yasalarını, ivmeyi bulmuştur.

Kopernik'in güneş merkezli evren sistemini savunduğu için kilise tarafından engizisyon mahkemesinde yargılanmış ve hayat boyu ev hapsine mahkum edilmiştir.

İSAAC NEWTON (1643 -1727): Matematik ve fizik bilimlerinde çalışmalarıyla bilinen insandır. Yerçekimi kanununu o bulmuştur. Newton sayesinde maddi evrenin matematiğin terimleriyle açıklanabileceği doğrulanmış ve ispatlanmıştır. Böylece fiziki evrenin işleyişinin gerçekten yasalara bağlı olduğu, bu yasaların insanlar tarafından anlaşılabilir olduğu kanıtlanmıştır. Newton'un görüşleri 15-17. yy felsefesinin yanında 18-19. yy felsefesini de derinden etkilemiştir.

FRANCİS BACON (1561 - 1626) : Doğanın ve toplumun kavranmasında deneyci bilgi öğretisini ve tümevarım yöntemini savunmuştur. Bacon, "denetimli deney" aracılığıyla doğayı egemenliğimiz altına alarak ona müdahale etmemiz gerektiğini düşünmektedir. Ancak doğaya egemen olmak için önce onu iyice tanımak, hangi nedensel yasalarla nasıl işlediğini iyice bir anlamak gerekmektedir: "Bilmek, egemen olmaktır."

SPİNOZA (1632 - 1677) : fikirleri nedeniyle yakın çevresi ve mensubu olduğu Musevî cemiyeti tarafından aforoz edilmiş bir adamdır.

. Rasyonalist filozofların matematikten etkilenmeleri ya da onu model almaları Spinoza içinde geçerlidir, ancak Spinoza matematikten çok geometriyi benimser ve yapıtlarında geometrik yöntemi kullanır. Etika'nın altbaşlığı bu bakımdan örnektir: Geometrik yönetime göre kanıtlanmış olan ahlak.

Tanrı ile evreni bir ve aynı şey olarak kabul etmektedir. Bu görüşe 'PANTEİZM' (Tümtanrıcılık) denilmektedir